

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW
Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

Warszawa, 28.06.2022 r.

Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Joanna Gotlib
Kierownik Zakładu Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu
Wydział Nauk o Zdrowiu
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Recenzja rozprawy
na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu
mgr Mariusza Roberta Becka

**pt.: "Wpływ inteligencji emocjonalnej na wybór ścieżki
edukacji studentów wybranych kierunków studiów
na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku"**

przygotowanej pod kierunkiem dr hab. n. o zdr. Jolanty Lewko
z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

Zakładu Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu
Wydział Nauk o Zdrowiu, Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Litewska 14/16, 00-581 Warszawa
pokój 209, II piętro
e-mail: zakladdydaktyki@wum.edu.pl

LPW/14827/2022

opt. 29.06.2022 Jolanta

WSTĘP

Dostępne w światowym piśmiennictwie naukowym wyniki badań wskazują niezmiennie od wielu lat, że poziom kompetencji psychospołecznych człowieka, w tym również poziom jego inteligencji emocjonalnej, ma bardzo duży wpływ na wiele elementów przebiegu życia zawodowego człowieka. Zarówno podobieństwa, jak i różnice w określonych cechach psychospołecznych człowieka mają istotny wpływ, np. na sposób określania celów, sposób realizacji celów, pracę w zespole lub komunikację interpersonalną.

Poziom kompetencji psychospołecznych ma również istotny wpływ na proces edukacji i kształcenia człowieka przez całe życie, na jego potencjalne niepowodzenie lub sukces edukacyjny i, co jest z tym bardzo często związane, sukces zawodowy. Dlatego też podjętych przez Pana mgr Mariusza Roberta Becka temat analizy poziomu kompetencji przyszłości, jaką jest inteligencja emocjonalna jest bardzo aktualny i nowatorski w piśmiennictwie polskim, w którym wciąż niewiele publikacji dotyczy pomiaru tych kompetencji wśród studentów kierunków medycznych.

FORMALNA OCENA PRACY

Przedstawiona do recenzji praca na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu Pana mgr Mariusza Roberta Becka ma układ typowy dla tego rodzaju rozpraw. Pracę stanowi manuskrypt o łącznej objętości 118 stron maszynopisu wraz z piśmiennictwem, streszczeniem w języku polskim i angielskim, wykazem piśmiennictwa, wykazem tabel, rycin i aneksem, zawierającym kwestionariusze, których Autor użył w czasie prowadzenia badań.

Praca składa się z dwóch części: części teoretycznej i części badawczej.

Cześć teoretyczna pracy zawiera 36 stron: składa się ze Wstępu i stanowi przegląd aktualnego piśmiennictwa naukowego zawierający szczegółową prezentację zagadnień będących przedmiotem przedłożonej do recenzji rozprawy doktorskiej. W pierwszym

Zakładu Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu
Wydział Nauk o Zdrowiu, Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Litewska 14/16, 00-581 Warszawa
pokój 209, II piętro
e-mail: zakladdydaktyki@wum.edu.pl

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

rozdziale Autor przedstawia najważniejsze informacje na temat inteligencji emocjonalnej (IE): m.in. modele IE, IE jako cecha i jako zdolność, IE a wybrane cechy osobowości. W rozdziale drugim Autor opisuje etapy rozwoju inteligencji emocjonalnej u młodzieży.

Druga część przedstawionej do oceny pracy doktorskiej, stanowiąca część badawczą, zawiera przedstawione bardzo szczegółowo cele i założenia przeprowadzonych przed Doktoranta badań własnych – cel główny – określenie i porównanie inteligencji emocjonalnej studentów kierunków pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, lekarski, oraz analityka medyczna, Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

W tej części pracy Doktorant przedstawił również sześć celów szczegółowych oraz hipotezy badawcze:

- określenie inteligencji emocjonalnej studentów wybranych kierunków studiów
- porównanie inteligencji emocjonalnej studentów różnych lat studiów w obrębie danego kierunku studiów
- porównanie inteligencji emocjonalnej studentów pod względem danych socjodemograficznych
- porównanie wyników wybranych miar psychometrycznych studentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Materiał badany, czyli charakterystyka grupy studentów opisane są w sposób szczegółowy, wystraszający i wyczerpujący w tego typu rozprawach. Bardzo szczegółowo opisane zostały przez Doktoranta standaryzowane kwestionariusze, z wykorzystaniem których Doktorant przeprowadził badania w grupie studentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Analiza statystyczna wyników przeprowadzonych badań została opisana prawidłowo i czytelnie. Wyniki badań są jasne i zrozumiałe, przedstawione na licznych tabelach i rycinach. Praca doktorska od strony edytorskiej została przygotowana wyjątkowo przejrzyście i starannie. Na uwagę zasługują zawarte w pracy kolorowe ryciny, które wpływają na jasność i czytelność przekazu prezentowanych wyników. Praca jest również napisana poprawnym językiem polskim.

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

Podsumowanie wyników opisane jest szczegółowo w dyskusji, a praca zakończona jest sześcioma wnioskami.

Rozprawę doktorską uzupełniają 31 rycin oraz 44 tabele uszczegóławiających zaprezentowane w pracy wyniki badań własnych. Bardzo złożone zjawiska, przedstawione szczegółowo w części Wyniki, przedstawiono w sposób zrozumiały dla szerokiego kręgu czytelników, ale nie upraszczając jednocześnie istoty przekazu.

Zawarty w rozprawie spis piśmiennictwa zawiera 120 pozycje literatury krajowej i światowej. Wszystkie pozycje piśmiennictwa dobrane są prawidłowo do tematu pracy i zacytowanie w sposób prawidłowy w treści rozprawy. Znaczna większość cytowanych pozycji piśmiennictwa to pozycje aktualne, z ostatnich 10 lat. Obszerny aneks do pracy stanowią załączniki zawierające narzędzia badawcze stosowane w przedstawionych analizach.

W treści prezentowanej rozprawy doktorskiej Pan mgr Mariusz Robert Beck nie ustrzegł się bardzo nielicznych występujących w pracy błędów literowych, interpunkcyjnych, stylistycznych i edycyjnych, jednakże nie obniżają one wartości prezentowanej rozprawy doktorskiej. Edytorskie wątpliwości recenzenta budzi fakt użycia w tekście określenia Grupa badawcza (stosowane raczej jako grupa badaczy, czy grupa prowadząca badania), zamiast prawidłowego określenia Grupa badana (tzn. Grupa, w której prowadzone były badania). Należy również zwrócić uwagę na stosowanie określenie „ilość studentów”, prawidłowo powinno być „liczba studentów”.

MERYTORYCZNA OCENA PRACY

Problematyka badawcza zaprezentowana w przedłożonej do recenzji pracy doktorskiej Pana mgr Mariusza Roberta Becka dotyczy ważnego problemu oceny poziomu inteligencji emocjonalnej w grupie studentów kierunków medycznych, studiujących w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. Temat pracy jest istotny i szeroko opisywany w światowej literaturze. Badania z obszaru szeroko pojętej edukacji medycznej podejmują od wielu lat problematykę poziomu kompetencji psychospołecznych wśród studentów kierunków medycznych na całym świecie, wiadomo bowiem, że to właśnie szeroko pojęte

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

kompetencje psychospołeczne, a nie tylko inteligencja poznawcza są czynnikami, które chronią studentów przed niepowodzeniem na studiach (według dostępnego piśmiennictwa wskaźniki niepowodzeń są niższe w grupach studentów z wyższym poziomem kompetencji społecznych) wpływającymi na sukces na studiach medycznych i podjęcie satysfakcjonującej pracy zawodowej w wybranym i wyuczonym zawodzie medycznym.

Zdaniem Recenzenta część teoretyczną przedstawionej pracy bardzo wzbogaciłby rozdział, w którym Doktorant opisałby przykładowe procesy i przebieg rekrutacji w wybranych uczelniach medycznych w USA lub Kanadzie (np. McMaster University), w których oprócz pomiaru kompetencji poznawczych, analizuje się również poziom kompetencji społecznych kandydatów na studia medyczne, a ocena ta stanowi bardzo ważny element rekrutacji i potencjalnego sukcesu na rynku pracy po ukończeniu studiów.

Wątpliwości Recenzenta budzi również tytuł pracy, ze względu na fakt, że opisane w przedstawionej pracy doktorskiej wyniki badań nie analizują wpływu inteligencji emocjonalnej na wybór ścieżki edukacji studentów wybranych kierunków studiów na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku, ale raczej analizują poziom kompetencji psychospołecznych (a nie tylko inteligencji emocjonalnej) we wspomnianej grupie studentów. W celu pracy Doktorant również nie wspomniał o wpływie inteligencji emocjonalnej na wybór kierunku kształcenia. Cel pracy dotyczy pomiaru poziomu kompetencji psychospołecznych z wykorzystaniem różnorodnych skal w grupie studentów kierunków medycznych w UMB, a przeprowadzone badania prawidłowo realizują ten cel. Zdaniem Recenzenta również użycie złożonego określenia inteligencja emocjonalna w tytule pracy mogłoby być z powodzeniem zastąpione przez użycie określenia kompetencje psychospołeczne, oddając w pełni zakres badań, które wykonał Doktorant. Badania na temat wpływu inteligencji emocjonalnej na wybór ścieżki edukacji studentów lub raczej kandydatów na studia, musiałyby być zrealizowane w grupie kandydatów na studia, ewentualnie wyłącznie w grupach studentów I roku studiów i wymagałyby innej konstrukcji i doboru próby. Z pewnością również byłyby one bardzo trudne do prawidłowego zrealizowania, ze względu na mnogość czynników zewnętrznych, które mogłyby zakłócić prawidłowy pomiar cech w grupie potencjalnych studentów.

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

Przy tak określonym przez Doktoranta celu pracy, grupa badana została dobrana prawidłowo, na uwagę zasługuje jej duża liczebność, grupa ta jest reprezentatywna dla populacji studentów, nie tylko studentów uczelni medycznych w całej Polsce. Interesujące wydawałoby się również zaplanowanie badania z wykorzystaniem również grupy kontrolnej (np. studenci uczelni o innym profilu niż medyczny). Prezentowane wyniki wskazują na nieznaczne różnice pomiędzy studentami poszczególnych kierunków studiów, jednakże oczywiste wydaje się, że grupa studentów uczelni medycznych może posiadać generalnie szczególne kompetencje psychospołeczne, mogą tu również występować istotne różnice pomiędzy latami studiów, np. pierwszym i ostatnim rokiem studiów, ze względu na program i treści kształcenia medycznego oraz szeroko pojęty proces socjalizacji do zawodu medycznego w trakcie studiów, poza formalnym tokiem kształcenia.

Na szczególną uwagę zasługuje dobór przez Doktoranta szerokiego wachlarza narzędzi badawczych, standaryzowanych i uznanych w literaturze światowej jako rzetelne i trafne narzędzia pomiaru kompetencji psychospołecznych oraz czytelne przedstawienie wyników badań.

Zdaniem Recenzenta wzbogacenie dyskusji większą liczbą badań publikowanych w światowym piśmiennictwie dotyczących kompetencji psychospołecznych w grupie studentów kierunków medycznych zdecydowanie podniosłoby wartość prezentowanej rozprawy doktorskiej. W dyskusji, która zawarta jest aż na 11 stronach przedstawionego do oceny manuskryptu Doktorant odniósł się zaledwie do kilkunastu pozycji piśmiennictwa, podczas gdy w światowym piśmiennictwie odnaleźć można bardzo wiele publikacji dotyczących tej problematyki.

Wątpliwości Recenzenta budzą również wnioski, które są w swej istocie wyłącznie uogólnioną (aczkolwiek nie zawsze), skróconą prezentacją wyników przeprowadzonych badań. Przedstawione przez Doktoranta wnioski nie proponują rozwiązań, np. propozycji modyfikacji procesu rekrutacji na studia medyczne lub szkoleń z obszaru kształtowania umiejętności psychospołecznych w grupie studentów kierunków medycznych. Przedstawione wnioski nie wskazują również żadnej propozycji dalszych koniecznych w tym obszarze badań. W związku z tym proponuję, aby w publikacjach prezentujących

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

wyniki przeprowadzonych badań, które zostaną przygotowane do druku przez Doktoranta, zmodyfikowano wnioski.

W przedstawionej do oceny rozprawie doktorskiej Pana mgr Mariusza Roberta Becka zabrakło mi również omówienia mocnych stron oraz ograniczeń dotyczących zaprojektowanego badania, jak również opisu możliwości wykorzystania w praktyce wyników przeprowadzonych przez Doktoranta badań. Zdaniem Recenzenta należałoby uzupełnić rozprawę informacją, czy i w jakim zakresie wyniki przedstawionych analiz mogą być przydatne w doskonaleniu procesów rekrutacji na uczelnie medyczne w Polsce

PODSUMOWANIE

Pomimo przedstawionych powyżej kilku uwag, zawartych w pracy z obowiązku wykonania pracy recenzenta, przedstawioną mi do recenzji pracę doktorską Pana mgr Mariusza Roberta Becka pt.: „Wpływ inteligencji emocjonalnej na wybór ścieżki edukacji studentów wybranych kierunków studiów na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku”. Doktorant Pan mgr Mariusz Robert Beck przygotowując przedstawioną do oceny rozprawę doktorską udowodnił, że posiada szeroki zakres wiedzy na wybrany w rozprawie temat. Doktorant posiada również kompetencje z zakresu prowadzenia badań naukowych i przygotowywania prac naukowych. Doktorant potrafi dokonać przeglądu piśmiennictwa naukowego, zarówno krajowego, jak i światowego, prawidłowo określa hipotezy, prawidłowo formułuje pytania badawcze. Doktorant Pan mgr Mariusz Robert Beck sprawnie posługuje się warsztatem badawczym, koniecznym do przygotowania rozprawy doktorskiej. Na szczególną uwagę i wyróżnienie zasługuje wybrany przez Doktoranta temat rozprawy doktorskiej jako nowatorski w piśmiennictwie polskim

W przedstawionej do oceny pracy Doktorant potwierdził, że potrafi prawidłowo zaplanować proces badawczy: dobrać grupę badaną, określić i zoperacjonalizować zmienne, dobrać odpowiednie standaryzowane, znane i stosowane na świecie narzędzia badawcze i trafnie ocenić ich wartość na potrzeby badań własnych.

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

Wszystkie te elementy pozwalają twierdzić, że Doktorant Pan mgr Mariusz Robert Beck posiada umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej i potwierdzają tezę o wystarczającym przygotowaniu Doktoranta do prowadzenia badań naukowych.

WNIOSEK KOŃCOWY

Przedstawiona do recenzji rozprawa spełnia wszystkie wymagane warunki do uznania jej za podstawę do nadania stopnia naukowego doktora nauk medycznych w świetle Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora z dnia 3 października 2014 roku (Dz.U. 2014, poz.1383).

Wobec powyższego, zwracam się do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie Pana mgr Mariusza Roberta Becka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu
Joanna Godzisz
prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Joanna Godzisz